

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår ref.
08/1726-4-KIM

Deres ref.

Dato:
12.12.2008

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNEVERNLOVEN

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til Barne- og Likestillingsdepartementets høringsbrev av 23. oktober 2008.

Likestillings- og diskrimineringsombudet håndhever blant annet diskrimineringsloven, og fra 1. januar 2009 diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som vil gi et utvidet vern mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

I tillegg skal ombudet føre tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis er i overensstemmelse med FNs kvinnekonvensjon og FNs rasediskrimineringskonvensjon.

Ombudet vil gi sine merknader til høringen i lys av ovenstående.

Forslag om utvidet krav om begrunnelse i saker om ettervern

Departementet forslår følgende tilføyelse i barnevernloven § 1-3: *"Opphør av tiltak ved 18 år, eller avslag på søknad om tiltak etter fylte 18 år, skal begrunnes ut fra hensynet til barnets beste, jf. § 4-1."*

Begrunnelsen for forslaget er at departementet mener at ungdom som har vært under barnevernets omsorg, ofte har et mindre og mer sårbart familienettverk enn ungdommer flest, og at også ungdommer mellom 18 og 23 år må følges godt opp.

Det går også fram av høringsbrevet at dagens regelverk ikke i stor nok grad sikrer at de ungdommene som trenger det, får et godt og nødvendig vern.

Regelverket om aldersdiskriminering i arbeidsmiljøloven kapittel 13 gjelder bare i arbeidslivet. Aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet håndheves dermed ikke av Likestillings- og diskrimineringsombudet. Ombudet vil likevel i prinsippet støtte departementets forslag om endringer i barnevernloven på dette punktet. Som departementet peker på, vil mange av disse ungdommene ofte ha behov for hjelp til praktiske ting, samt råd og veiledning til å klare seg økonomisk og vil trenge voksne som kan følge dem på veien til selvstendighet.

Barn med spesielle behov

Departementet påpeker under punktet om sentre for foreldre og barn (de tidligere mødreheimene) at familier med innvandrerbakgrunn representerer en spesiell utfordring. Utover dette er andre familier med spesielle behov, så som samer, familier med rom- og romanibakgrunn eller familier med barn med nedsatt funksjonsevne ikke nevnt i høringen. Utfordringer rundt disse familienes situasjon er da heller ikke problematisert.

Diskrimineringsloven forbyr både direkte og indirekte diskriminering på grunn av blant annet etnisitet, nasjonal opprinnelse, språk og religion. Fra 1. januar 2009 vil også personer med nedsatt funksjonsevne ha et vern mot diskriminering utenfor arbeidslivet, blant annet ved offentlige tjenester.

I et diskrimineringsperspektiv er det av stor betydning at myndighetene er bevisst de særlige tilretteleggingsbehovene enkelte familier kan ha. Tilsynelatende nøytrale og like regler om utforming av og tilbud i sentre for foreldre og barn vil lett kunne føre til indirekte diskriminering på grunn av blant annet etnisitet, nasjonal opprinnelse, språk og nedsatt funksjonsevne. Det er derfor viktig at myndighetene legger til rette for at for eksempel familier med et barn med nedsatt funksjonsevne får tilrettelagt boligen og fellesarealer slik at familien kan benytte tilbudet på likeverdig linje som andre familier. Muslimske familier vil på sin side ha behov for tilrettelegging for tilberedning av egen mat, og for bønn.

I lys av Norges forpliktelser etter rasediskrimineringskonvensjonen, vil manglende tilrettelegging for slike og lignende forhold kunne stride særlig mot konvensjonens artikkel 5.

Ombudet ser videre at ordningen med fosterhjem ikke er omtalt i høringen. De samme problemstillingene som vi har påpekt ovenfor, vil gjøre seg gjeldende ved vurdering av plassering av barn i fosterhjem. Vi forutsetter at problematikken rundt dette spørsmålet vil bli tatt opp ved en senere anledning. Ombudet har flere synspunkter på plassering av barn i familier med annen

kulturell bakgrunn enn deres egne. Likeledes er ombudet opptatt av tilrettelegging for funksjonshemmede barn ved omplassering i andre familier.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås
likestillings- og diskrimineringsombud

Kirsti Mejdell
rådgiver